



**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in judicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

**Chokier, Érasme de
Coloniae Agrippinae, 1684**

[68. Præpositus Ecclesiæ an dare possit licentiam extrahendi debitorem è
claustris.]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](#)

jure uti poterunt. Rota dec. 17. post Print. de concess. prob. in Novis. Farin. d. decif. 354. n. 6.
part. 2. Quia tamen ab Ecclesiaturum statutis & Privilegiis modificanda sunt.

QUESTIO LXVII.

Quid si Parochialis Ecclesia spectet ad aliquod Capitulum, virum singuli Capitula-
res ab illius cura eximantur, Decanusque illius onere pragmavabitur?

SUMMARIUM.

1. Ecclesia Parochialis qui prabetur Collegiata.
2. Intellexio axiomatis, Proviso hominis facit cessare provisionem legis.

Resondeo, hujusmodi Parochias, quales sunt non paucæ, non afficere Deca-
Collegium, & personam mysticam. Putens dec. 290. l. 1. cons. 267. n. 1. Cald. cons. 18. vers.
Non obſuſi dicatur. Lapis alleg. 5. n. 7. Cassad. dec. 11. n. 3. de prob. Farin. dec. 340. part. 2.
ideoque ejusmodi parochialis Ecclesia erit per quempiam Vicarium à Capitulo no-
minatum exercenda. Evidens autem erit probario, parochiam esse Collegialem, si
illius fructus inter collegas Collegialiter dividantur, Farin. d. dec. 340. num. 2. part. 1.
tradicandum enim estonus ab æquilibrio fructuum, & ratiocinario inde defumenda
cap. quis sentit dereg. Jur. in 6. ut Parochiaonus ab illius commido reguletur, ea. officii
de testamentis. l. cum ab uno in pr. ff. de leg. 2. l. qui intellem f. de testament. in. l. si compensandi
C. de Hored. 23. n. 12. & seqq. Farin. d. dec. 3. 40. n. 2. idque nisi provisio hominis, hoc est
pacata, aut alia legitime, & Canonicae dispositiones aliud inducant, juxta vulgatum
illud dogma, provisio hominis facit cessare provisiones legis, felicer de quo homo
Canone permittente disponere potuit. l. fin. C. de pacis convenient. ceterè §. cum qui ff.
de precario gl. l. cum ex filio §. filium ff. de vulg. & Pup. quod intellige, nisi hominis pro-
visio cum legis aut Canonis dispositione possit concurrere, tunc enim provisio ho-
minis non facit leg. s. d. dispositionem deficere. Bald. conf. 329. n. 1. vol. 1. Gorzadinus
Conf. 7. 4. n. 11. Surdus Conf. 34. num. 34. hb. 1. Farinac. decif. 392. nn. 4. in fin. part. 1.

QUESTIO LXVIII.

Præpositus Ecclesia an dare possit licentiam extrahendi debitorem è claustris.

SUMMARIUM.

1. Distinctio inter claustra prophana & sacra.
2. Violatione locorum sacrorum committitur sacrilegium.
3. Ecclesie immunitas extenditur ad 30. vel 40. passus.
4. Debetur auctoritate Superioris recte extrahitur è claustris prophanis.

Nnn 2

Quest.

Questio ista in facto accidit, utrum Perillustris D. Praepositus Leodiensis ad
Citatorem dare possit extrahendi debitorem convictum e claustris Ecclesie
Cathedralis Leodiensis?

¹ Si de Claustris quæstio sit, quæ Deo consecrata sunt, de quibus ut & aliis locis
Deo sacris fùle dicitur Prosper Farinaceus tract. de furtis q. 172. per tot. p. 1. & si
tract. de Immunit. Eccles. per tot. signanter c. 18. li. 1. præl. c. Commissarii tit. qu. 24. per
respondebo non posse, nisi cum solemnitatibus traditis in constitutione Gregorii
quæ hypothesi huic non quadrat.

Si vero quæstio sit de Claustris remotoribus, quæ prophani usibus sunt destinata,
respondet. Præpositum ob illam Præposituræ ab Episcopo primam dignitatem,
de qua scribi Joannes Molanus Tract. de Canonice h. 2. cap. 4. Jurisdictionem in
claustris prophani habentem, licentiam hanc dare posse.

Ratio est, quia sicut multum interest inter loca sacra, & prophana. Aliorū de
Rosat, in dictionario verb. res sacras. Farin. jam citatus. Navarr. in Manuali cap. 18.
Decian. in pract. in li. 6. cap. 24. dicitur Morris Italia tract. de Immunit. Eccles. Ita & immunitatem locorum factorum, & Exemptionem locorum prophani, qualem
habent Claustra ab Ecclesia remotoria, multum interest. In illis enim divina munera
celebrantur, in his autem neutiquam: ideoque factorum consecratorum

² Deo locorum violatione sacrilegium committi solet: ut vero loci non facinus Deo
per Episcopum consecrati, violatione, Sacrilegium committi non solet. Far. de Im-
munit. Eccles. c. 17. nn. 256. & seg. ut prouide cum Præpositus in claustris prophani,
Deo per Episcopum non consecratis Jurisdictionem habeat, nulla Juris ratio impe-
diat, quo minus Jurisdictionem suam in iis exercendo, facultatem dare possit debi-
torem convictum extrahendi, cum etiam opinione DD. Classificorum non paucorum,
debitor in quem personalis fieri potest executio, Immunitate Ecclesiastica non
gaudeat, veluti nominatum respondit Oldrad. Cons. 54. Alber. Rubr. C. de his qui ad
Eccles. confugiant. nn. 3. in f. qu. 4. Farin. de Immunit. Eccles. cap. 3. nn. 59. Card. Tulchus
in com. Concl. verb. Eccles. Concl. 11. nn. 30.

Neque impedit, quod Ecclesiæ immunitas dicatur extendi ad tringita, vel qua-
³ draginta & plus, Navarr. in Manuali cap. 25. nn. 18. Quia opinio ita exolevit, ut tradidit
idem Navarrus d. nn. 18. ver. admonemus, id ipsum fùle confirmat Farinacius d. loco.
18. nn. 294.

Toto autem Jure errant, qui adstruunt concessionem extrahendi quempiam e
loco sacro, esse de reservatis summo Pontifici. Contrarium enim liquet ex Gregorii
Constitutione eam Episcopo concedentis.

Quin autem Perillustris Praepositus Leodiensis. Jurisdictionem quasi Episcopalem
⁴ habeat in locis sibi subjectis, uti sunt prophana Claustra, dubium non est. gl.
Clem. i. verb. proprii de Reb. Eccles. non alieni. Navar. Cons. 23. de Privileg. Itaque cum
debitor legitime convictus accepta licentia Perillustris Praepositi e claustris pro-
phani

phanis in carcere deductus sit, non potest ipse, in quem via Iuris exentio est facta, de sacrilegio aut violata immunitate Ecclesiastica conqueri, l. quanquam ff. de aqua pluvia art. Menob. de Adipsic. poff. Rem. n. 23. Et 24 à quo t. o. defecit Matthias Stephanii Pomeraniae ducis Consiliarius, l. de Jurisdictione Ecclesiastica, & Saculari in imperio extenda l. 3. p. 1. c. 14. n. 94. à Catholica alioquin nostra Religione alienus, censens hanc aifli concessionem ab Episcopo, hoc est quasi Episcopalia jura habente, esse imperdant, & consequenter qua natura est contritorum, ab eodem revocandis, nihil tam naturali ff. de Reg. Jur. Ex quibus consequens est, obiectiones per debitorem allatas peccare in amphibologiam, nec posse concernere loca exempta, quae prophano alieui Praefato (qualis est Praepositus primus ab Episcopo Leodiensi.) subiecta sunt, à facitis enim locis ad prophana argumentatio tanquam à diversis duis non potest. Praes loqui à separatis.

Q Y A E S T I O L X I X .

1. Ecclesia immunitari renunciari non potest.
2. Confugens ad Ecclesias, blanditiis vel altiori extractus, & carceri mancipatus,
3. Etiam si constaret de delicto per Confessionem confugientis.
4. Quod intellige, ut hic restituendus est Ecclesia.

No. posse, in prædictum Ecclesiæ tradit. Dom. Garsia Mastrillus in Decr. Siciliae dec. 169. n. 10. p. 2. Tiber. Decian. reprobans Jo. Vischum tract de Immunit. Eccles. n. 56. in Pract. Crim. l. 6. c. 26. n. 12. Peck. de Jure fiftendic. c. 9. n. 3. Itaque si confugens ad Ecclesiam, blanditiis immunitatis promissa, etiam cum Juramento, aut etiam minis exierit, restituendus erit Ecclesia, qui si de ceptæ & vim passæ, Garsia Mastril. d. dec. 169. n. 13. c. Confess. 17. q. 4. vers. Et ipse Reus ductus, amore ab Ecclesia discess. Remig. tract de Immunit. Eccles. q. 15. Comes in s. com. delict. c. 12. n. 7. Covarr. var. res. l. 1. c. 2. o. n. 16. Clavis § fin q. 55. n. 6. Etiam si de delicto constaret per confessionem configentis ad Ecclesiæ: tamen enim efforma Constitutionis Reg. 1. 4. non fuisset ex amissione obseruatam, ut Ecclesiæ spoliariæ restitutio concedatur. c. congerente cap. item cum quis de ref. ff. Remig. de immunit. Eccles. q. fin. Garsia d. dec. 169. n. 12. Idque nisi crimini sita dicta constitutione Greg. 14 exceptum: quia imputandum ei est, qui nimia credulitate deceptus exivit, an si m. Remig. d. tract. Fel. 26. id quod tam en ali non concedunt, sed indistincte censent Ecclesiæ esse restituendam. Garsia d. dec. 169. n. 15.

Q Y A E S T I O L X X .

Episcopus ari h. beat fundatam Jurisdictionem in Monasterio sua Diocesis non obstante allegato Privilégio Exemptionis fundato super eo, quod Monasterium non fuerit visitatum.

1. Identitas non presumitur, nisi probetur.
2. Exemptione Capitis, non censentur exempta membra.

Nnn 3

3. Exempta